

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра прикладної економіки,
підприємництва та публічного управління

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри

Вагонова О.Г.
«30» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Соціально-економічний розвиток громад»

Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Рівень вищої освіти.....	перший (бакалаврський)
Освітня програма.....	«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Статус	обов'язкова
Загальний обсяг	4,5 кредити ЄКТС (135 годин)
Форма підсумкового контролю	іспит
Термін викладання	7 семестр (13,14 чверті)
Мова викладання	українська

Викладач: доцент Сергієнко Е. О.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціально-економічний розвиток громад» освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 Підприємництво та торгівля / НТУ «Дніпровська політехніка», каф. ПЕППУ. – Д.: НТУ «ДП», 2024. – 15 с.

Розробник:

– Сергієнко Елла Олексіївна – доцент, кандидат наук з державного управління, доцент кафедри прикладної економіки, підприємництва та публічного управління.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання;
- базові дисципліни (за наявності);
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів вищої освіти до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 076 Підприємництво та торгівля (протокол № 8 від 30.08.2024 р.).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	5
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	7
6.1 Шкали	7
6.2 Засоби та процедури.....	8
6.3 Критерії.....	9
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	12
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	13

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за спеціальністю 076 Підприємництво та торгівля здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни С3 «Соціально-економічний розвиток громад» віднесено такі результати навчання:

РН24	Вміти використовувати інформацію про розробку програм соціально-економічного розвитку територіальних громад при плануванні бізнес-проектів.
------	---

Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти компетентностей щодо аналізу і розробки стратегій соціально-економічного розвитку громад.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	Зміст
РН24	РН24.1 – С3	<i>Знати і розуміти</i> цілі, риси та принципи соціально-економічного розвитку, <i>вміти ідентифікувати</i> фактори, що впливають на соціально-економічний розвиток на рівні громади, визначати суб'єктів та об'єкти соціально- економічної політики громади.
	РН24.2 – С3	<i>Вміти здійснювати</i> аналіз соціально-економічного стану громади, володіти основними інструментами, що регулюють процеси функціонування та розвитку громади.
	РН24.3 – С3	<i>Характеризувати</i> принципи та механізми забезпечення демократичного розвитку, <i>вміти дати оцінку та рекомендації</i> для громади та суб'єкта господарювання відповідно до стратегій сталого розвитку.
	РН24.4 – С3	<i>Пояснювати та узагальнювати</i> визначення перспективних напрямів використання ресурсного потенціалу громади.
	РН24.5 – С3	<i>Інтерпретувати та застосовувати</i> інструменти стратегічного планування, <i>розуміти</i> відмінність між стратегічним та операційним плануванням, <i>вміти здійснювати аналіз</i> зовнішніх та внутрішніх факторів соціально-економічного розвитку громади, <i>уміти розробляти</i> план дій, зважаючи на стратегічні та операційні цілі.
	РН24.6 – С3	<i>Вміти виявити і аргументувати</i> перешкоди у процесі створення й підтримки розвитку місцевого бізнесу, <i>пояснювати, порівнювати та узагальнювати</i> інтереси органів місцевої влади, місцевого бізнесу, населення та інвесторів.
	РН24.7 – С3	<i>Вміти робити обґрунтований вибір</i> фінансових джерел, що залучаються на забезпечення соціального-економічного розвитку громади.

3. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
32 Цивілізаційні процеси в українському суспільстві	<i>Усвідомлювати</i> соціально-економічний розвиток українського суспільства.
35 Правознавство	<i>Усвідомлювати</i> цінності громадянського суспільства, необхідність сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави, знати вимоги до діяльності за спеціальністю, передбачені конституційним, адміністративним, господарським, фінансовим галузями права, аналітично мислити та використовувати набуті знання для прийняття ефективних рішень у галузях підприємницької, торговельної та біржової діяльності.
С1 Публічна політика	<i>Розуміти</i> роль та значення бізнесу та громадянського суспільства у розбудові сучасної демократичної держави, а також громадських ініціатив у процесах вироблення та реалізації публічної політики.
С2 Основи державного управління та місцевого самоврядування	<i>Знати</i> механізми, методи та інструменти державної та муніципальної політики в контексті забезпечення їх впливу на суб'єктів підприємницької діяльності.

4. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		денна		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	75	26	49	6	69
практичні	60	26	34	6	54
РАЗОМ	135	52	83	12	123

5. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	75
РН24.1 – С3	1. Основи соціально-економічного розвитку громади Концепції СЕРГ. Принципи та можливості СЕРГ. Визначення цілей місцевого економічного розвитку. Місцева економічна політика. Суб'єкти і об'єкти місцевої економічної політики. Нормативно-правове забезпечення місцевого економічного розвитку в Україні. Інструменти СЕРГ.	10
РН24.2 – С3	2. Територіальна громада. Готовність громади до соціально-економічного розвитку	5

	Поняття і основні характеристики територіальної громади. Фактори, що визначають готовність громади до СЕРГ. Оцінка соціально-економічного потенціалу територіальної громади.	
PH24.3 – С3	3. Демократичне відкрите врядування і сталий розвиток Демократичне врядування: визначення та сутність демократичного врядування на місцевому рівні. Принципи «доброго демократичного врядування» Ради Європи. Критерії «ефективного врядування» Світового банку. Європейська стратегія інновацій та доброго врядування на місцевому рівні. Врахування принципів демократичного врядування та принципів СЕРГ для забезпечення збалансованого і ефективного розвитку громад. Сталий розвиток. Цілі сталого розвитку.	10
PH24.4 – С3 PH24.5 – С3	4. Стратегічні інструменти СЕРГ. Методологія та сучасна практика стратегічного планування розвитку громад Стратегічний підхід до планування розвитку територій: передумови, переваги, сутність та визначення базових понять. Стратегічний план як інструмент змін. Відмінність стратегічного планування від оперативного. Особливості вітчизняної практики стратегічного планування.	10
PH24.5 – С3	5. Організаційне забезпечення процесу стратегічного планування розвитку громад Основні етапи стратегічного планування. Структура стратегічного плану. Ініціація стратегічного планування розвитку територій. Створення організаційних структур. Залучення представників громади до процесу стратегічного планування. Основні методи роботи з громадою. Створення дорадчих, експертно-консультаційних та інших органів.	10
PH24.5 – С3	6. Соціально-економічний аналіз у процесі стратегічного планування Методологічні підходи до збору і аналізу даних, проведення досліджень, зокрема опитувань думки представників бізнесу і громадськості. Формування описово-аналітичної частини стратегічного плану / Профілю громади.	10
PH24.7 – С3	7. Тактичні інструменти СЕРГ. Маркетинг та брендинг території Чому маркетинг важливий для місцевого економічного розвитку? Методологічні засади маркетингу і брендингу територій: термінологія, основні принципи, складові комплексу маркетингу. Мета та завдання маркетингу міста. Маркетингова комунікація. Взаємодія із зацікавленими сторонами.	10
PH24.6 – С3	8. Підтримка розвитку місцевого бізнесу та підприємництва Створення сприятливого бізнес-клімату. Поняття та показники бізнес-клімату, основні джерела інформації про бізнес-клімат. Методика дослідження стану бізнес-клімату в Україні. Регуляторна політика на місцевому рівні та її вплив на бізнес-клімат в громаді. Соціальне підприємництво в Україні. Роль органів місцевого самоврядування у сприянні соціальному підприємництву.	10

	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	60
RH24.1 – С3 RH24.2 – С3	1. Сутність соціально-економічного розвитку громад. Готовність громад до соціально-економічного розвитку	6
RH24.3 – С3	2. Застосування принципів відкритого демократичного врядування на місцевому рівні в Україні	6
RH24.3 – С3	3. Впровадження різних форм участі громадян у публічному житті на місцевому рівні	6
RH24.5 – С3	4. Розуміння стратегічного фокусування. Розробка матриць SWOT-аналізу.	6
RH24.5 – С3	5. SMART-аналіз. Розробка плану дій у вигляді оперативних цілей. Формування проектів з розвитку територій.	6
RH24.4 – С3	6. Інструменти розвитку трудових ресурсів.	6
RH24.6 – С3	7. Брендинг міста: пошук міської ідентичності.	6
RH24.6 – С3	8. Розвиток молодіжного та жіночого підприємництва в громаді	6
RH24.6 – С3	9. Зміст, формування та моніторинг інвестиційного клімату.	6
RH24.4 – С3 RH24.6 – С3	10. Залучення інвестора для інвестування в місцевий економічний розвиток. Презентація результатів командної роботи	6
	Всього	135

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти НТУ «ДП».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, автономії та відповідальності здобувача за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студенти на контрольних заходах мають виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам вищої освіти на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час іспиту за бажанням студента
практичні	контрольні завдання за кожною темою командна робота	виконання завдань під час практичних занять виконання командної роботи під час самостійної роботи та практичних занять		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольних завдань та командної роботи за темами дисципліни.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання здобувача ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії здобувача для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти подано нижче.

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Уміння/навички		
<p>♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання</p>	<p>Відповідь характеризує уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання 	95-100
	<p>Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками</p>	90-94
	<p>Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги</p>	85-89
	<p>Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог</p>	80-84
	<p>Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог</p>	74-79
	<p>Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог</p>	70-73
	<p>Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком</p>	65-69
	<p>Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями</p> <p>рівень умінь/навичок незадовільний</p>	60-64 <60
Комунікація		
<p>♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації;</p> <p>♦ збір, інтерпретація та застосування даних;</p> <p>♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою,</p>	<p>Вільне володіння проблематикою галузі.</p> <p>Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
усно та письмово	відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції	
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
♦ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ♦ спроможність нести відповідальність за вироблення та	Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на: 1) управління комплексними проектами, що передбачає: - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<p>ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах;</p> <p>♦ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти;</p> <p>♦ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп;</p> <p>♦ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії</p>	<ul style="list-style-type: none"> - контроль власних дій; 2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; 3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтовних навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	
Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)		90-94
Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)		85-89
Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)		80-84
Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)		74-79
Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)		70-73
Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)		65-69
Рівень відповідальності і автономії фрагментарний		60-64
Рівень відповідальності і автономії незадовільний		<60

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На навчальних заняттях здобувачів вищої освіти повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; активований акаунт університетської пошти (**student.i.p.@nmu.one**); перевірений доступ до платформи Moodle; програм Microsoft Office 365 (Teams, Word, Excel, Power Point).

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Балдич Н., Гринчук Н., Ходько Н., Чорний Л., Глібіщук Я. Місцевий економічний розвиток: моделі, ресурси та інструменти фінансування: навч. посіб. К. : ПРОМІС. 2020. 104 с. URL: <https://surl.li/vwyzqb>.
2. Берданова О. В., Вакуленко В. М., Валентюк І. В., Ткачук А. Ф. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. К. : 2017. 121 с. URL: <https://surl.li/ezzlpu>.
3. Воробей В. Місцевий економічний розвиток у територіальних громадах: корисні поради та кращі практики. К. : ДОБРЕ, 2021. 24 с. URL: <https://surl.li/ictqwt>.
4. Інструментарій місцевого економічного розвитку: теорія, методологія, практика: монографія / [Ковальов А. І., Корольова Т. С., Сментина Н. В., Павлова Т. В., Карпов В. А., Фіалковська А. А., Котова І. М.]. Київ: ФОП Гуляєва В. М., 2021. 413 с. URL: <https://surl.li/umztpp>.
5. Кравченко О.І. Стратегічне управління у сфері публічного управління та адміністрування : навч.-метод. посіб. Харків : Видавництво Іваниченка І. С., 2019. 138 с. URL: <https://surl.li/afxeri>.
6. Місцевий розвиток : кращі практики та інструменти розумного зростання : колективна монографія / за заг. ред. проф. В.Б. Родченка. Харків : «Друкарня Мадрид», 2017. 212 с. URL: <https://surl.li/epseoo>.
7. Ресурсне забезпечення об'єднаної територіальної громади та її маркетинг: навч. посіб. / [Г. А. Борщ, В. М. Вакуленко, Н. М. Гринчук, Ю. Ф. Дехтяренко, О. С. Ігнатенко, В. С. Куйбіда, А. Ф. Ткачук, В. В. Юзефович]. К. : 2017. 107 с. URL: <https://surl.li/mmefof>.
8. Соціально-економічний розвиток міст в умовах децентралізації : кол. моногр. / за ред. Л.М. Ільїч. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 532 с. URL: <https://surl.li/hulbdp>.
9. Сторонянська І., Патицька Х., Дуб А. Місцевий економічний розвиток у територіальних громадах: антикризові інструменти у воєнний і післявоєнний період. Львів, 2022. 71 с. URL: <https://surl.li/gmtrla>.

Додаткова

1. Васильєв О. Л. Публічне управління інвестицій місцевих громад в умовах євроінтеграції України. Публічне управління та митне адміністрування. 2022. Спецвипуск. С. 27-30. DOI <https://doi.org/10.32782/2310-9653-2022-spec.4>.
2. Козак О. О., Михайленко О. Г. Концептуальні засади бізнес-планування в системі управління об'єднаних територіальних громад. Ефективна економіка. 2022. Вип. 7. С. 1-25. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2022.7.21>.
3. Лещук Г. В. Континуум залучення інвестицій у розвиток об'єднаних територіальних громад. Бізнес-навігатор. 2019. Вип. 6.1-2. С. 67-72. URL: <https://surl.li/keghrk>.

4. Ліснічук О. А., Шворак В. В., Мазур В. В. Оцінювання впливу місцевих бюджетів на економічний розвиток територіальних громад (на прикладі м. Ірпінь). Економічний простір. 2020. № 161. С. 31–35. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/161-5>.

5. Маркевич К. Smart-інфраструктура у сталому розвитку міст: світовий досвід та перспективи України. Центр Разумкова, Видавництво «Заповіт». Київ, 2021. 400 с. URL: <https://razumkov.org.ua/uploads/other/2021-SMART-CYTI-SITE.pdf>.

6. Назарова Т. Ю. Дослідження впливу реформ на соціально-економічний розвиток територіальних громад. Bulletin of the National Technical University «KhPI» (economic sciences) : Вісник Національного технічного університету "ХПІ" (економічні науки) зб. наук. пр. Харків : НТУ "ХПІ", 2024. 4. С. 31-36. DOI: 10.20998/2519-4461.2024.4.31.

7. Патицька Х. О. Особливості формування фінансово-економічного потенціалу територіальних громад у країнах ЄС. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. 2018. Вип. 4. С. 102–107. URL: <https://surl.li/vnwcxq>.

8. Придятько Е.М. Маркетинг територій в системі управління соціально-економічним розвитком громади. Наукові праці ДонНТУ : Всеукр. наук. зб. Покровськ, 2020. Серія : Економічна. № 1(22). С. 81-89. URL: <https://surl.li/vyupwlu>.

9. Сахно Т. А. Економічне забезпечення діяльності об'єднаних територіальних громад. Бізнес Інформ. 2020. №1. С. 135–142. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-1-135-142>.

10. Сергієнко Е.О. Креативні індустрії і соціально-економічний розвиток: виклики та можливості для територіальних громад в Україні. Публічне управління і адміністрування. 2023. Вип. 34. с. 170-177. DOI <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.34.33>.

11. Управління фінансами територіальних громад: теорія і практика: колективна монографія / за наук. ред. д.е.н., професора О. П. Кириленко. Тернопіль, 2019. 280 с. URL: <https://surl.li/njwrgr>.

12. Філяк М., Аредов В. Соціально-економічний розвиток громад та системний підхід до розвитку поселень. Bulletin of Sumy National Agrarian University. 2024. № 2 (98). 15-19. DOI: <https://doi.org/10.32782/bsnau.2024.2.3>

Інформаційні ресурси

1. Міністерство розвитку громад та територій України URL: <https://www.minregion.gov.ua/>.

2. Український центр соціальних досліджень. URL: <http://ucss.org.ua/>.

3. Державний веб-портал бюджету для громадян URL: <https://openbudget.gov.ua>.

4. Бюджети територіальних громад. URL: <https://decentralization.ua/finance/dashboard>.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Соціально-економічний розвиток громад»
підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
спеціальності 076 Підприємництво та торгівля

Розробник:
Сергієнко Елла Олексіївна

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19